63ste Jaargang No. 5226 — DAGBLAD — Dinsdag 30 September 1947

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt niet op Zon- en feestdagen. Abonnementsprijs Curaçao en Bonaire f 2.— Aruba, Suriname en de Bovenwindse Eilanden f 2.50, buitenland f 3.— per maand, bij vooruitbetaling. Advertentieprijs f1.— per cm. kolomlengte.

Uitgave van de Paulus-Drukkerij te Curaçao. Directeur F. J. M. Wijnekus, Hoofdredacteur Ad. Versney. Adres voor directie, redactie en administratie: Conscientiesteeg 27. Postbus no. 80, telefoon Directie en Administratie no. 1550, Redactie no. 1858.

Agent voor Aruba, Oranjestad, J. E. Croes, Nassaustraat 376; voor Aruba, San Nicolas, G. D. Hofstee. Bankiers, Hollandsche Bank Unie, N.V., Maduro & Curiel's Bank, beide te Willemstad, Curaçao, Nederlandse Credietbank N.V., bijkantoor te Venray (Nederland).

Arabieren zullen strijden tot de laatste druppel bloed

Cripps economisch leiding van Engeland

Griekenland vraagt hulp aan de Uno

DE PALESTIJNSE QUAESTIE.

Het Arabische comité voor Palestina maakte in de Uno bekend, dat de Arabieren liever tot hun laatste droppel bloed zullen vechten dan of de verdeling van Palestina of de stichting van een federale Staat in het Heilig Land te aanvaarden. De Arabische houding werd uiteengezet door Jamal Husseini, een neef van den vroegeren Moefti van Jerusalem. Hij legde het Arabische standpunt uit aan de leden van het bijzondere Palestina comité.

Husseini viel zowel Engeland als de Verenigde Staten zeer heftig aan voor de rol, die deze landen gespeeld hebben in het Palestijnse probleem gedurende de laatste 25 jaren. Hij verklaarde, dat de Zionistische immigratie in Palestina in werkelijkheid een aanvalsdaad was, omdat Engeland dit doordreef op de punt der bajonetten. De aanbevelingen van het Palestijnse Onderzoekingscomité van de Algemene Vergadering vond Husseini zelfs niet waard om gebruikt te worden als grondslag van verdere besprekingen.

Husseini zeide, dat zowel de verdeling van Palestina in afzonderlijke Joodse en Arabische landen volgens het meerderheidsplan als de schepping van een federale Staat volgens het minderheidsplan in strijd zijn met de bapalingen van het Handvest der Volken. De enig aanvaardbare oplossing voor de Arabische bevolking is een onafhankelijke Democratische Arabische Staat wier structuur bepaald wordt door de rechtmatige eigenaars van het land. Hij voegde er aan toe, dat de toekomstige regering van Palestina niet van buitenaf kan worden opgelegd. Eenmaal dat Palestina het recht verkregen heeft om onafhankelijk te zijn, hebben de Verenigde Volken geen wettelijke macht om te beslissen hoe de vorm van de grondwettelijke organisatie wezen moet.

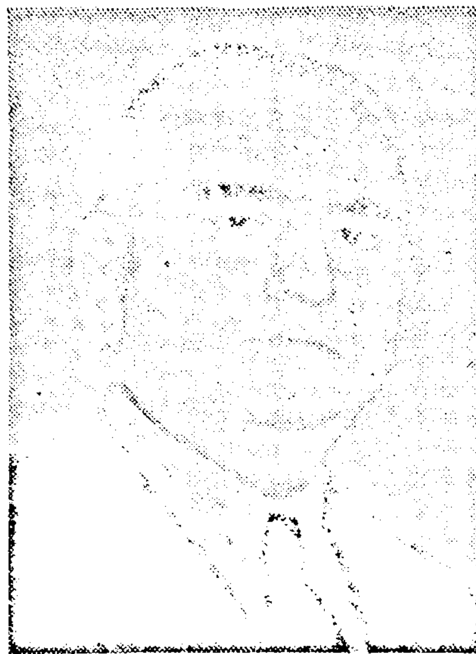
Dit zou immers gelijk staan met zich te bemoeien met een binnenlandse aangelegenheid van een ander land.

580 MILLIOEN DOLLARS NODIG.

Truman zeide op een buitengewone persconferentie, dat hij de voornaamste comités van het Huis en de Senaat gevraagd had zo spoedig mogelijk bijeen te komen ter bespreking van de Europese hulpverlening. Hij zeide, dat hij niet besloten heeft of er deze herfst een bijzondere zitting van het Congres zal plaats vinden. De beslissing tot het bijeenroepen van het Congres zal voor het grootste gedeelte afhangen van de beslissingen der gezamenlijke comité's. Truman zeide, dat de gelden, die nu beschikbaar zijn om West Europa te helpen slechts reiken tot 1 December en dan nog op zeer onvoldoende basis. Om Europa door de koude heen te helpen tot aan begin Maart eist een bedrag van 580 millioen dollars.

TSALDARIS OVER HET BALKANPROBLEEM.

Minister-president Constantin Tsaldaris van Griekenland verklaarde, dat de satellieten van Sovjet Rusland nog steeds brutaalweg daden van agressie voeren tegen Griekenland, zelfs nu de Uno een oplossing zoekt voor het Balkanprobleem. Tsaldaris zeide het politieke comité, dat, terwijl we nu bezig zijn de Balkanquaestie te regelen, Albanië, Bulgarije en Joegoslavië bezig zijn wapenen en ammunitie in steeds groter hoeveelheden in Griekenland in te voeren. Tsaldaris uitte de beschuldiging, dat de vertegenwoordigers van het Sovjetblok niet ontkende, dat zij hulp zonden aan de Griekse guerrillastrijders. Het eenvoudige feit blijft bestaan, aldus Tsaldaris, en dat kan door ophisterij niet ongedaan worden gemaakt, dat Albanië, Bulgarije en Joegoslavië nu bezig zijn benden te bewapenen met het doel de politieke onafhankelijkheid en territoriale onschendbaarheid van Griekenland te schenden.

CONSTANTIN TSALDARIS

Geen opeenhoping van polemieken kan verder het feit verbergen, dat dit daden van agressie zijn die in strijd zijn met ons Charter.

Tsaldaris confereerde Zaterdag met Marshall, die het voorstel voor een biezonder comité van de Assemblee, dat naar Griekenland zou gaan om te trachten het conflict tussen de Balkanstaten te regelen, gedaan heeft. In zijn rede legde Tsaldaris drie verklaringen af. Griekenland belooft mede te werken in de uitvoering van elke aanbeveling, die de Algemene Vergadering zal doen en het verzoekt, dat een dergelijke belofte ook moet geëist worden van zijn Noordelijke nabuurlanden. De steun, die Griekenland van de Verenigde Staten en Engeland ontvangt, wordt gegeven op verzoek van Griekenland en bedreigt op geen enkele wijze de Griekse onafhankelijkheid zoals Rusland beweert.

Griekenland kan met nadruk de beschuldigingen van Vishinsky ontkennen, dat de Griekse regering tracht een nieuwe oorlog te ontketenen tussen Oost en West. Tsaldaris deed een beroep op de 55 landen om snel te handelen. Iedere dag uitstel helpt die landen, die de onafhankelijkheid van een lid der Uno bedreigen. Iedere dag uitstel brengt dood tot onschuldige mannen, vrouwen en kinderen. Duizenden anderen leven in schrik en angst in het Griekse land.

VOOR DE BEKERING VAN STALIN.

Meer dan honderd personen baden Zondag in de kerk der Congregationalisten voor de bekering van Stalin, Molotov en Vishinsky. Dr. Drank Lauback, missionaris, ging voor in het gebed, nadat hij de vergaderden zeide, dat Stalin kan bekeerd worden en het is niet bespottelijk zo iets te denken.

RUSLAND WEIGERT.

De Verenigde Staten hebben Rusland gevraagd een Russische artikel, waarbij Truman met Hitler vergeleken wordt, af te keuren. Het Noordamerikaanse verzoek werd botweg afgewezen.

Dit werd door het staatsdepartement bekend gemaakt. Men zeide, dat de Verenigde Staten het artikel beledigend vonden. De Minister van Buitenlandse Zaken Molotov verwierp het protest van de Verenigde Staten in een in bittere woorden gestelde nota, waarin werd afgegeven op de Noordamerikaanse pers, die de Sovjet Unie becritiseerde. Molotov zeide o.a. dat de Russische regering geen verantwoordelijkheid kan dragen voor dit of dat artikel en derhalve het protest niet kan aanvaarden.

FRANKRIJK WIL VERZOENEN.

Frankrijk deed een beroep op de Verenigde Staten om haar eis, dat de Algemene Vergadering der Uno de drie Sovjetsatellieten in de Balkan schuldig zal verklaren. aan aggressie tegen Griekenland, zal intrekken. In een duidelijke poging om de strijd tussen Rusland en de Verenigde Staten bij te leggen betreffende het Balkanprobleem deed de Franse Minister van Staat Yvonne Delbos een beroep op Rusland en zijn satellieten om mede te werken ter verkrijging van een vreedzame oplossing.

Delbos sprak voor het politiek comité van de Algemene Vergadering, nadat Tsaldaris gesproken had.

DRIE ROEMEENSE OFFICIEREN ONTVLUCHTTEN.

Drie jonge Roemeense legerofficieren werden er van beschuldigd een lid van de bemaning van een vliegtuig vermoord te hebben, toen zij van Boekarest naar de Turkse grens vlogen. Heden staan zij van het Turkse gerechtshof te Istanboel en begint er een proces met internationale implicaties. Er is een aanwijzing, dat de verdediging ook de toestanden in Roemenië zal behandelen. Roemenië ligt in de Russische spheer en waarschijnlijk is dit voldoende reden voor een vrijspraak. Het proces zal ook beslissen of de zeewet, waarbij personen, die beschuldigd worden van een misdaad, voor het gerecht komen in de eerste haven, die het schip aandoet, ook van toepassing is voor misdaden in de lucht. Personen, die nauwe betrekkingen onderhouden met de Turkse legerstaf zeiden, dat de Roemenen de toestand in hun land nauwkeurig hadden uiteengezet en verklaard hadden het niet langer meer te kunnen uithouden. De drie officieren gingen te Boekarest aan boord van een handelsvliegtuig. Zij vertelden de Turkse politie, dat, nadat zij aan het vliegen gewoon waren geworden, twee van hen met getrokken pistolen naar de vliegcabine gingen, terwijl de andere de wacht hield over de zeven burgerpassagiers.

De piloot werd bevolen Zuidwaarts te vliegen. Een mecaniciën sprong op de twee officieren toe en werd doodgeschoten. De piloot zette toen koers naar Turkije en hij landde op een vliegveld in het zeer gemilitairiseerde Canakkale-gebied langs de Dardanellen.

HET HUWELIJK VAN PRINSES ELISABETH.

Prinses Elisabeth van Engeland heeft opdracht gegeven de bijzonderheden van haar bruidstoilet niet bekend te maken tot aan de dag van haar huwelijk: Een zegsman van Buckingham paleis zeide, dat de fabrikanten, waaronder ook enige Noordamerikanen begerig zijn het na te maken.

Gisteren kwam de Prinses terug op Buckingham paleis om zich bezig te houden met de voorbereidingen voor haar huwelijk. Zij verbleef tevoren op het kasteel Balmoral in Schotland.

DE ITALIAANSE KOLONIEN

Het Ministerie van Buitenlandse Zaken te Londen maakte bekend, dat Rusland de Britse suggestie om deel te nemen aan een conferentie van de Ministers van Buitenlandse Zaken der vier Grote Mogendheden met het doel de toekomst der Italiaanse vooroorlogse koloniën te bespreken, heeft aanvaard. De zegsman zeide, dat Engeland hoopt reeds Vrijdag te Londen met de besprekingen te kunnen beginnen.

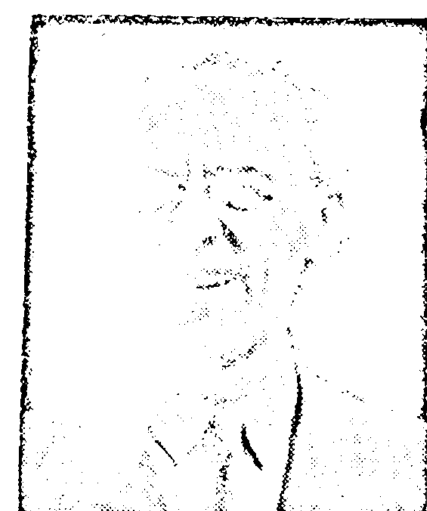
HET MOTIEF VAN DE AANSLAG.

Nader vernemen wij nog over de aanslag te Tel Aviv, dat de Joodse Ondergrondse Organisatie 'Irgun Zvai Leumi' zich verantwoordelijk heeft gesteld voor de aanslag. Het werd de operatie 'Bambaf' genoemd. Het woord Bambaf is een samentrekking van de woorden Hamburg en Afalpi. Hamburg verwijst naar de Joden van de 'Exodus 1947' en Afalpi is de naam van het schip, dat Zaterdag door de Britten voor de Palestijnse kust onderschept werd.

Afalpi is hebreeuws en betekend ondanks d.w.z. ondanks Hamburg en Cyprus kwamen deze Joden toch. Het schip werd echter onderschept.

CABINETSWIJZIGING IN ENGELAND.

Sir Stafford Cripps is benoemd tot Minister van Economische Zaken in Engeland. Deze post is in het cabinet geschapen om in één man alle macht te leggen ter oplossing van de economische crisis. James Harold Wilson, die secretaris van overzeese handel was en de voornaamste assistent van Cripps, werd benoemd tot President van de Handelsraad en volgde dus Cripps, op. Arthur Greenwood, nu Minister zonder portefeuille, trok zich terug uit het cabinet.

SIR STAFFORD CRIPPS.

CREDIETVERLENING IN WEST BORNEO.

Het Wetgevend lichaam van West Borneo heeft een wet goedgekeurd, waarbij de bevolking van West Borneo in staat wordt gesteld credieten op te nemen bij de Volkscredietbank met als onderpand hun land. Indien het crediet niet terugbetaald kan worden en het land verkocht moet worden, zal het alleen gekocht kunnen worden door de Indonesische landskinderen.

CONSUL-GENERAAL TE NEW YORK.

Dr. Willem C. N. Koopmans, hoofd van de economische afdeling van het ministerie van Buitenlandse Zaken, zal binnenkort aangesteld worden tot Nederlands consul-generaal in New York. In November zal hij waarschijnlijk naar de Verenigde Staten vertrekken. Koopmans werd geboren in 1895 te Amsterdam en was jarenlang algemeen secretaris van de Amsterdamse Vereniging voor de Effectenhandel. Zeer veel malen nam hij deel aan economische conferenties in het buitenland.

BIJEENKOMST DER CONSULS.

De commissie der consuls hield Maandag gedurende drie uren een bijeenkomst met hoge Nederlandse marine- en legerautoriteiten. De consuls verkregen inlichtingen over onderzoekingen gehouden door de Nederlands Indische regering. Aanwezig waren Schout-bij-Nacht generaal Spoor, de plaatsvervangend marinecommandant Salm, de directeur van Van Mooks cabinet C. H. de Villeneuve en vele andere antoriteiten.

Na de bijeenkomst gaf de commissie een communiqué uit, waarin gezegd werd, dat de voornaamste taak practisch beëindigd was en dat de verbinding der verschillende rapporten slechts een quaestie van tijd was. De voorzitter van de bijeenkomst op Maandag was de Australiër Charles Eaton.

Curacao blijve economisch en financieel onafhankelijk

Van het machtige „England rule the waves" is weinig meer over gebleven dan een economische puinhoop, op wier resten de economische leiders verlangend uitzien naar een voor Albion bevredigende oplossing. De converteerbaarstelling van Sterling in Dollar, welke is ingegaan op 15 Juli l.l. heeft het tempo, waarin het grote dollarcrediet wordt verbruikt, plotseling zo aanmerkelijk versneld, dat de omstandigheden dwingen een eind te maken aan de struisvogelpolitiek, welke vooral het afgelopen jaar Engeland zo veel onheil heeft gebracht.

Immers van de $ 4.000.000.000 grote lening, die van 1945—1950 moest lopen, is nog minder dan een kwart overgebleven. Wij weten dat deze moeilijkheden ten [illegible] huidige impasse, waarin momenteel Curaçao verkeert. Moeilijkheden, welke — indien zij niet binnen afzienbare tijd opgelost worden — voor Curaçao catastrofale gevolgen zullen hebben. Wat is nl. het geval?

Toen in Juni 1940 Nederland krachtens een monetaire overeenkomst met Engeland, toetrad tot het Sterlingblok en deze afspraak bindend verklaarde voor wat het gebiedsdeel Curaçao betreft, beloofde men Curaçao voldoende dollars in uitzicht om zijn behoeften te dekken. Begonnen werd met een contigentering van $ 2.000.000 per maand. Na drie maanden steeg het dollarsaldo; deze oppotting werd sterk in de hand gewerkt door het feit, dat er op de productiemarkt vrijwel geen goed te verkrijgen was. In de meeste landen immers werd de productie van nuttige verbruiksgoederen stilaan lam gelegd ten gunste van de oorlogsindustrie, een oorlogsindustrie die in die jaren de grondslag begon te vormen van de overwinning van het recht op het brute geweld.

Sindsdien zijn overeenkomsten getekend en niet nageleefd. Zo brak het jaar 1945 aan, waarvan iedereen wist dat dit het jaar van de vrede moest worden; wellicht dat men in handelskringen alhier ook 1945 zou kunnen begroeten, waarin de Gordiaanse knoop van de dollar- en sterlingmoeilijkhegen zou worden doorgehakt. In Juni '45 werd er met de Nederlandse Regering te Londen een overeenkomst gesloten door een Curaçaose commissie o.l.v. Mr. H. J. Hoogeveen, administrateur van financiën, waarin $ 1.300.000 per maand — hoewel niet voldoende geacht — gereserveerd zou worden voor Curaçao ter dekking van de zo hoog noodzakelijke aankopen van goederen uit Amerika en omliggende landen.

Deze afspraak is onlangs afgelopen en sindsdien is het een slepende ziekte geworden, waarbij verschillende doktoren wel diagnoses konden stellen, maar waar klaarblijkelijk toch geen kruiden waren tegen opgewassen. Het is niet aan ons om het te zijner tijd gemaakte Londens besluit op zijn merites te beoordelen, maar het zal moeilijk vallen de niet-ophefing van dit oorlogsbesluit binnen de verdedigbare grenzen te houden.

En zulks te meer niet nu de levensstandaard in die twee jaren belangrijk gestegen is. Om Curaçao economisch en normaal te kunnen ontwikkelen, met in achtneming dat er geen kapitaaltransfers zullen plaats vinden, is ten minste $ 4.000.000 per maand nodig.

Hierbij kan natuurlijk het bedrag aanzienlijk verminderd worden indien Nederland Curaçao met voldoende goederen kan voorzien, goederen, die echter tegen normale prijzen geleverd worden, prijzen, die beneden of gelijk liggen met de kostprijs plus vervoer uit andere landen, met name Amerika. En Nederland kan heel wat artikelen exporteren en tegen prijzen, die lager kunnen zijn. Het eigenaardige feit is evenwel, dat niet de exporteerder of de fabrikant de prijzen voor export vaststelt, maar de Regering heeft hier zijn stempel van prijsvaststelling op gedrukt. In haar al te grote ijver vele deviezen te kweken, stelde de Regering echter prijzen vast, die boven elk aanneembaar maximum liggen.

Er is nog een tweede moeilijkheid.

De reden waarom wij verder ponden onmogelijk kunnen accepteren is dat waarschijnlijk deze generatie zelfs de £ 2.000.000, die we nog hebben, niet eens kunnen omzetten, laat staan als de voorraad nog groter wordt. Want wat doen we met een steeds stijgender ponden-surplus indien de sterlinglanden niets of bijna niets kunnen leveren?

Als we voortgaan met de invoer van voor onze economie noodzakelijke goederen, verbruiksartikelen in de ruimste zin van het woord, dan moeten we die dus importeren uit de „dollarlanden". In dit onderhavige geval zal onze goudvoorraad met gelijke bedragen moeten verminderen, als de inkopen groot zijn. Als we dus voor $ 10.000.000 meer importeren dan onze dollarinkomsten zijn, dan vermindert onze goudvoorraad met een zelfde bedrag, en daar hebben we eerlijk gezegd niets aan.

Het geld is helaas al te dikwijls de bril van de levensbeschouwing, maar men diene te bedenken, dat een surplus van ponden, waarvoor geen tegenwaarde gecreëerd kan worden, ons land economisch verzwakt. Want minder goud betekent zo veel als economisch en financiële afhankelijkheid. En daar voelen wij nog minder voor.

GROTE BRAND BIJ DE GRACE LINE.

Op de pier van de Grace Line te New York brak een grote brand uit, die een schade veroorzaakte van naar schatting vijf mililoen dollars. Honderd brandweerlieden werden gewond. De brand werd ten slotte bedwongen, maar duurde 14 uren, nadat zij ontdekt was.

het nieuws van vandaag

De Arabieren hebben hun standpunt duidelijk uiteengezet. Zij hebben beide voorstellen van het Palestijnse onderzoekingscomité van de hand gewezen. Het enige wat zij willen is dat Palestina een onafhankelijke Arabische Staat wordt en dat zij dan zelf bepalen hoe zij in die Staat de binnenlandse aangelegenheden zullen regelen. Eenmaal een onafhankelijke Staat zijnde, willen zij baas zijn in eigen huis, willen zij geen inbreuk op hun souvereiniteit. Dat zijn dezelfde Arabieren, die nog zo kort geleden de souvereiniteit van Nederland wilden schenden in Indonesië. De Indonesische quaestie is een zaak van de souvereine Nederlandse Staat, maar dat kon niet volgens de Arabische Staten. De Veiligheidsraad moest daar op gaan treden en de souvereiniteit van Nederland werd gewoon op zijde geschoven. Nu echter zijn de Arabische Staten weer ineens de grote voorstanders van de onschendbaarheid der souvereiniteit. Ook dat is politiek.

Maar hoe het zij — recht of verkeerd — het starre standpunt der Arabieren laat weinig speling over voor een compromis. De Arabieren voelen hun kracht. Zij zijn door hun economische hulpbronnen zeer machtig. Een oplossing te forceren tegen hun wil zullen zefs de allergrootste mogendheden niet durven wagen.

Truman hield een persconferentie en zeide, dat West-Europa moet geholpen worden. Het vereiste bedrag tot 1 Maart is 580 millioen dollars. De leiders van het Huis en het Congres heeft hij bijeengeroepen om te zien wat er gedaan kan worden.

In Engeland werd Sir Stafford Cripps belast met de economische leiding van het land. Het is een zeer zware taak, waarvan het lot van de Labourregering afhangt. Er schijnen echter door Attlee nog meer veranderingen in het cabinet aangebracht te worden. Dit zou dan geschieden voordat het Parlement bijeenkomt.

In Indonesië is de commissie der Consuls bijna klaar met het rapport, dat van zeer lijvige omvang is. Nu moet het naar de Veiligheidsraad, die het weer gaat bestuderen en dan heeft de Uno meteen er weer een probleem bij.

De Verenigde Staten protesteerden bij Rusland over de belediging, die Truman werd aangedaan in een Russisch blad. Truman werd op een lijn gesteld met Hitler. Dat vonden de Amerikanen te bar. Molotov wees echter het protest van de hand en zeide dat de Amerikanen maar eens op hun eigen kranten moesten letten, die vol met beledigingen staan tegen de Russen.

De Kouseband viert zesde eeuwfeest

Engelands oudste ridderorde nog steeds een vurig begeerde onderscheiding

Grote belangstelling heeft steeds bestaan voor de omstandigheden waaronder Engelands eerste ridderorde die van de Kouseband gesticht werd, vooral in verband met het zonderlinge devies der Orde, Honni soit qui mal y pense. Een ieder kent de meest gangbare lezing. Op een hoffeest verloor de Gravin van Salisbury haar kouseband. Koning Edward III raapte de and snel op en de hovelingen, niet onbekend met de warme vriendschap tussen de koning en de gravin, glimlachten denkend, dat de edelvrouw de kouseband opzettelijk had laten vallen om de vorst in de gelegenheid te stellen een in die tijd veelzeggende daad van galanterie te verrichten. Waarop de koning de band aan de gravin overhandigend, uitgeroepen zou hebben: „Schande over wie er kwaad van denkt!"

Oudere beoordelaars verwierpen deze voorstelling als „trivaal", maar zelfs Hume achtte haar aannemelijk, daar zij in overeenstemming was met de zeden en opvattingen van de tijd, waarin het ridderschap haar hoogste uiterlijke luister bereikte, en de meest triviale dwaasheden beging — later door de grote Cervantes gehekeld. Maar enig bewijs voor waarheid van het verhaal bestaat niet.

De Orde was niet de oudste in Europa maar wel in Engeland. Geen van de andere Engelse ridderorden werd voor het einde der 17e eeuw ingesteld. Zijn uitzonderlijke plaats onder de ridderorden van Europa dankt de Kouseband aan zijn lang bestaan, aan zijn status van „Primaire Orde van het Christendom" (een status die ook door het Gouden Vlies, de Annunziata en nog enkele Orden opgenomen werd), maar vooral aan zijn exclusiviteit.

Het aantal ridders is van het begin af beperkt geweest tot 24, behalve de koning, die Grootmeester is. Eerst onder George IV werd hierin een lichte wijziging gebracht, doordat de zoons van de koning en andere naaste bloedverwanten in de Orde opgenomen konden worden buiten het vastgestelde aantal om. Iets later werd bovendien bepaald dat buitenlandse Souvereinen eveneens tot ridder van de Orde benoemd kunnen worden, zonder dat er rekening mede gehouden wordt of hierdoor het statuair vastgestelde aantal ridder overtroffen wordt.

In verband met de verlening van de Orde tijdens de oorlog aan Koningin Wilhelmina hebben velen in de onjuiste mening verkeerd, dat dit alleen mogelijk was doordat Hare Majesteit als regerend Staatshoofd boven het onderscheid tussen de geslachten verheven was. In werkelijkheid hebben van het begin af vrouwen deel uitgemaakt van de Orde, onder de titel van „Dame Companion". Het is echter waar, dat dit in nieuwere tijden uiterst zelden is voorgekomen. Maar de Orde, ofschoon gesticht in een tijd van militaire daden, was niet een zuiver-Militaire Orde, doch een typische Orde van Ridderschap, gelijk zij sinds de Kruistochten door vele Souvereinen gesticht werden, en vrouwen zijn er nooit nadrukkelijk van uitgesloten geweest.

De adel voorop.

Aanvankelijk konden uitsluitend personen, die reeds tot ridder geslagen waren, in de Orde opgenomen worden, zodat zelfs edelen van de hoogste rang en prinsen van den bloede geen kans hadden alvorens de ridderslag te hebben ontvangen. In latere tijden ging de investituur evenwel aan de ridderslag gepaard.

Het aantal „Commoners", dat in de Orde opgenomen werd, is echter steeds zeer gering geweest. De moderne geschiedenis heeft er slechts twee voortgebracht, namelijk Austin Chamberlain, wie deze zeldzame onderscheiding te beurt viel na de ondertekening der Locarno-verdragen, en Stanley Baldwin, nadat hij als Eerste Minister afgetreden was. Hij dankte de onderscheiding waarschijnlijk aan het beleid, gevoerd tijdens de befaamde abdicatie crisis in December 1936. Baldwin werd echter enkele dagen na zijn opneming in de orde, verheven tot graaf en hield dus op Commoner te zijn.

Bij het uitbreken van de oorlog hadden uitsluitend edellieden in de Orde zitting, afgezien van vorsten en prinsen van den bloede. Buitenlandse Ridders van de Kouseband waren in 1939 de Koningen van Italië, Zweden, Noorwegen, Denemarken, België, Griekenland en Roemenië, de Keizer van Japan, Koning Alfonso XIII en Prins Paul van Joegoslavië, die als Regent voor de onderscheiding in aanmerking kwam. De Koning van Italië werd van het ridderschap vervallen verklaard, gelijk in de eerste wereldoorlog gebeurd was met de keizers van Duitsland en Oostenrijk, en wel op grond hiervan, dat geen lid der Orde de wapenen kan opnemen tegen de Grootmeester, namelijk de koning. De vervallenverklaring geschiedt door de verwijdering van de standaard van de betreffende ridder boven diens zetel in de kapel te Windsor. Ook de Keizer van Japan is later vervallen verklaard van het ridderschap.

Hij was niet de eerste niet-christelijke ridder geweest, maar het had veel voeten in aarde gehad alvorens Koningin Victoria haar toestemming gaf tot verlening van de Orde aan de Sultan van Turkije, die er bijzonder op gebrand was, maar volgens de koningin niet opgenomen kon worden in een „Primaire Orde van het Christendom."

Middel van diplomatie.

De Souvereinen van de grote Staten, waarmede Engeland dragelijke betrekkingen onderhield, kregen de Kouseband steeds na enige jaren geregeerd te hebben. Het werd als een krenking beschouwd, wanneer een hunner hiervan uitgezonderd werd. Vooral de vroegere Duitse keizer was hiervoor zeer gevoelig en wond zich op over de mogelijkheid dat Alfonso van Spanje, door zijn huwelijk met een nicht van Koning Edward, de onderscheiding vroeger zou krijgen dan hij.

Vóór de eerste Wereldoorlog was de Kouseband een diplomatiek werktuig, waarmee een Britse regering heel wat bereiken kon op het gebied der internationale staatkunde. De verlening van de Orde aan Souvereinen van kleinere Staten geschiedde meestal op grond van familiebetrekkingen met het Engelse Koningshuis, of wanneer een land en zijn Souverein om bijzondere redenen geëerd moesten worden, zoals België in de eerste en Nederland in de tweede Wereldoorlog.

Zonen van de souverein worden sinds het begin der vorige eeuw steeds, na hun meerderjarigheid bereikt te hebben, in de Orde opgenomen. De hoofden van enkele adellijke geslachten, die erfelijke functies aan het Hof bekleden, zoals de Hertogen van Norfolk, zijn bijna steeds ridder van deze Orde, en van sommige overigens hoogst verdienstelijke staatslieden, zoals de Graaf van Derby, de Markies van Londonderry en de onlangs overleden Markies van Salisbury is het twijfelachtig of deze uitzonderlijke eer hun te beurt gevallen zou zijn indien zij even verdienstelijk geweest waren maar niet tot een der uitgelezen geslachten behoord hadden.

De verlening van Ridderorden geschiedt door de koning, op advies van zijn ministers, maar de Kouseband is thans nog de enige Orde, waarin de Koning tegen ministrieel advies in Ridders benoemen kan. Politieke betekenis hadden in hoofdzaak de benoemingen van buitenlandse Souvereinen, en zeer uitzonderlijke gevallen, die van Austan Chamberlain, Stanley, Baldwin, Lord Halifax en in vroegere perioden die van staatslieden zoals Lord Baconsfield.

Geestelijken kunnen niet in de Orde opgenomen worden, aangezien zij geen wapenen kunnen dragen, maar de Bisschoppen van Winchester zijn steeds Prelaat, en die van Oxford (vroeger die van Salisbury) Kanselier der Orde geweest, terwijl de proosten van Windsor sinds eeuwen griffiers van het Kapittel zijn.

Namen in de oude Tijd

In het jaar 1816 waren er op Curaçao volgens een lijst van 26 Augustus 1817 op Curaçao 134 plantages en 131 tuinen. Het is de officiële lijst, die naar het departement van koloniës werd opgestuurd, nadat de Nederlanders Curaçao weer van de Engelsen hadden overgenomen. Er bestaat ook een lijst van 1828. Het is opvallend, dat vrijwel al de namen van de plantages Nederlandse namen zijn. Deftige Nederlandse namen, terwijl er bijna geen Papiementse namen bij voorkomen, noch ook Spaanse.. Men zou denken na de tijd der Engelsen zullen er Engelse namen ingevoerd zijn, doch ook dat is niet het geval. het zijn vrijwel algemeen Nederlandse namen, die doen denken aan de mooie villas langs de Vecht. Heel eigenaardig is ook, dat ofschoon toch zeer veel van de eigenaars Israelieten zijn er bijna geen spoor is terug te vinden van Hebreeuwse invloed in de namen.

Er waren in die dagen een 1021 Portugese Joden op dit eiland. Zie hier een paar van die mooie villa namen:

Vredenberg, Welgelegen, Rust en vrede. De Vergenoeging, Buitenrust, Fortuin, Goed begin, Welbedacht, Watervliet, Bloemhof, Tevredenheid, Kijkenberg, Nooit gedagt, Bloemhof, Suikertuin, Vreugde dal, Vreugdenwijk, Zee en landzicht, Weltevreden, Lesch den Dorst, Vreeland, Eenzaamheid, Rozentak, Zegening, Uitvlucht, Eendracht, de Goede Hoop, Plantersrust, Goed gezigt, De Vrijheid, Zorg en daal, Morgenster, Zorgvliet, Lelienberg, Fonteyn, Engelenberg.

Zoveel poëzie op Curaçao bij elkaar, dat had U ook niet gedacht! Een pracht stel namen, die goed waren voor de Villas rond Amsterdam en Den Haag, doch die het barre leven op Curaçao in die dagen heelemaal niet weergeven.

Het is toch wel opvallend dat men zoveel Nederlandse namen aantreft, deftige namen uit de pruikentijd.

Veel plaatsnamen heeft men uit Nederland niet overgenomen, men kent Zeelandia, Steenwijk, doch vergeet voor de rest de plaats van oorsprong over te nemen?

Princenhof en Oranjeberg kunnen van Oranjeklanten geweest zijn.

Heilige namen Catharina, Hieronimus, Damascus enz., kunnen van de Spaanse tijd zijn.

Bijbelse namen zijn er niet veel. Een naam als Bethlehem ging later verloren. Namen met invloed van Papiaments en Spaans is Buena Vista, Rincon, Patientie, Olosora, Soledad, Buena Esperanza, Balpais, Bonpais, Kasa abauw, Bajo, Seroe Fortuna, Ascencion, Wakao, wipt en hebben zich daar zij het

Namen als Zuurzak, Papaya en Mango, Fontein verklaren zich zelf, zoals ook koraal Tabak uit aanplanting zal begrepen moeten worden.

Teentstra een schrijver van de dertiger jaren van de vorige eeuw schrijft, dat er op Curaçao meer Nederlandse planters waren dan in Suriname, in de jaren dat hij hier was.

Die groep Nederlanders heeft het niet getroffen, ze zijn niet ingegaan op de grote land en veeteeltsplannen van gouverneur Baron van Raders en dat, was een kapitale fout. De Israelieten zijn in de handel overgekleiner in aantal gehandhaafd tot de dag van vandaag, doch de Nederlanders met hun mooie villanamen verloren bovendien, in 1863 al het werkvolk. Het is geen roemrijke geschiedenis geworden. De namen mogen nog wat idealisme veronderstellen, doch de geschiedenis toont geen glorieus verleden. Verschillende van die Nederlanders kwamen in de amtenarij, en bleven misschien zelfs eigenaar van hun vaderlijk bezit.

Het „Goede begin", scheen „Welbedacht", doch het gaf hun geen „Zegening" en geen „Rust en vrede".

SPORT

RACING CLUB CURAÇAO.

Afdeling Tennis.

Verdere uitslagen wedstrijden om de „Anniversary Cup":

R. Riley wint van K. Lourens met 6—3; 6—4.

H. Schotborgh wint van F. de Rooy bij default.

Ch. de Jongh wint van I. B. Meit met 6—0; 6—1.

H. Thijm wint van G. de Rooy bij default.

M. A. Martinez wint van R. Riley met 6—0.; 6—1.

A. Regales wint van H. Schotborgh bij default.

Dinsdag, 30 September as. semi-finale: Ch. de Jongh — M. A. Martinez en A. Regales — H. Thijm.

Zaterdag, 4 October: finale tussen de twee winnaars.

BASE BALL.

De baseball-wedstrijden die gedurende het afgelopen weekeinde te Mexico werden gespeeld, hadden de volgende uitslagen:

Mexico City — Tampico 10—2; Monterrey — Puebla 6—5; San Luis — Vera Cruz 9—7.

VOETBALUITSLAGEN K.N.V.B.

Het Gooi — Ajax 1—2; Haarlem — Neptunus 3—0; Volewijckers — R.F.C. 2—3; Hermes D.V.S. — Xerxes 2—2; Zeeburgia — V.S.V. 1—2; — A.D.O. — D.F.C. 0—0; Stormvogels — D.O.S. 1—1; J. Wit — Feyenoord 1—5; Sparta — D.W.S. 2—1; D. H.C. — E.D.O. 2—2.

Go-Ahead — Wageningen 2—2; Be Quick — Heracles 1—0; N.E.C. — Enschede Boys 5—2; Enschede — A.G.O.V.V. 3—6; Zwolse Boys — Quick 2—2; Eindhoven — de Spechten 2—1; Willem II — Longa 4—2; T.S.C. — Maurits 2—0; Sittardse Boys — Helmond 0—1; Emma — G.V. A.V. 0—3; Frisia — Achilles 3—3; Herenveen — H.S.C. 3—2; Velocitas — Be Quick 1—0; Sneek — Leeuwarden 2—2; V.V.V. — N.O.A.D. 0—1; Bleyerheide — Brabantia 4—2; M.V.V. — N.A.C. 1—4; Limburgia — Vlissingen 1—1; Helmond — P.S.V. 1—6.

CURAÇAO

DOCUMENTAIRE FILMS.

Woensdag zal onder auspiciën van het Departement van Onderwijs en Volksontwikkeling op de binnenplaats van voornoemd departement een serie documentaire- en culturele films vertoond worden, waarvan de aanvang is bepaald op 8 uur n.m.

Vertoond zullen o.a. worden „They do come back", een film, die duidelijk laat zien hoe longtuberculose geneesheer is, voorts een Nederlandse onderwijsfilm over de mergelgroeve uit het mooie Zuid-Limburg, waaruit de St. Pietersberg blokken steen gezaagd worden voor huizenbouw.

Voorts kunnen de toeschouwers in gedachten nog een prachtige excursie maken naar de bollenvelden van Hillegom en Lisse, terwijl tot slot een aangrijpende kleurenfilm te zien zal zijn over het boren naar olie in de velden van Texas. De films zijn welwillend beschikbaar gesteld door het Amerikaans Consolaat.

GESLAAGD.

Geslaagd voor het examen Stenografie Nederlands (130 lettergrepen per minuut) de volgende personen: Maria M. Oduber, Janna J. de Hoop, Pedro R. Barrios.

Zij werden opgeleid aan het bekende handelsinstituut „Aruba".

TWEEMAAL PER WEEK NAAR EUROPA.

Zoals wij reeds mededeelden zal met ingang van Maandag 6 October 1947 de KLM een tweede dienst Amsterdam-Curaçao met Lockheed Constellation vliegtuigen onderhouden. Deze tweemaal wekelijkse dienst zal kunnen worden gehandhaafd zolang het verkeer in beide richtingen er om vraagt.

In elk geval zullen twee diensen per week worden onderhouden tot en met 21 December.

De dubbele dienst zal volgens onderstaande dienstregeling worden gevlogen:

Vertrek van Amsterdam: Maandag en Donderdag 19.15 Amsterdamse tijd.

Aankomst te Curaçao: Dinsdag en Vrijdag 22.15 plaatselijke tijd.

Vertrek van Curaçao: Woensdag en Zaterdag 23.00 plaatselijke tijd.

Aankomst te Amsterdam: Vrijdag en Maandag 9.30 Amsterdamse tijd.

Op beide diensten zullen passagiers, vracht en post worden vervoerd tussen Amsterdam en Curaçao v.v. en tussen Amsterdam en New York vice versa; echter niet tussen Curaçao en New York locaal.

De twee transatlantische diensten bieden uitstekende aansluitingen op de voornaamste Westindische en Europese diensten.

AGENDA

BIOSCOPEN:

WEST-END: „Millie's Daughter" 7 uur en „Chick Carter, Detective" 9 uur (tweede hoofdstuk van de serie).

ROXY: „Monsieur Bocaire", 7 en 9 uur.

CINELANDIA: „Amar es vivir", 8 uur.

APOTHEKEN: Avonddiensten tot en met 3 October as. worden waargenomen door: Botica Wilhelmina (Punda) en Botica Central (Otrabanda) Bredestraat 45, tel. 2281.

CUROM:

Dinsdag 30 September: 18.30 Uitzending voor de kleintjes (N); 18.50 Dinermuziek; 19.20 Uitzending in het Papiament; 19.35 Medische causerie door Dr. Hartz; 20.00 Nieuws; 20.15 Kamermuziek; 20.45 Filmland; 21.30 De wereld schrijft; 21.35 Schemeruurtje! 21.55 Nieuws.

Woensdag 1 October: 12.05 Lunchmuziek; 12.30 Nieuws; 12.45 Master's Music Room.

SCHEEPSBERICHTEN.

Hurworth van Londen; Seaboard Pioneer van Cristobal; Hurworth naar Vancouver; Alcoa Clipper van La Guayra.

SURINAME

DE K.N.S.M. GAAT DIEPVRIESPRODUCTEN VERVOEREN.

In verband met het feit, dat er in Amerika grote belangstelling bestaat voor Nederlandse diepgevroren producten, heeft de Koninklijke Nederlandse Stoomboot Mij., na proefnemingen, besloten haar op West Indië en de Westkust van Zuid-Amerika varende schepen met ruimten uit te rusten, welke een temperatuur van — 20 tot 16 graden Celsius zullen hebben om het vervoer van deze producten mogelijk te maken.

Van November af zal de Mij. daartoe regelmatige verschepingsgelegenheid bieden.

ONS KONINKRIJK

MINISTER-PRESIDENT BEEL OVER REGERINGS-VERKLARING.

Djokja: Het is niet waar.

Het voornaamste nieuws uit Nederland is wel de regeringsverklaring over Indonesië, die zijn voortzetting vond in de kamerdebatten. Minister Beel verklaarde hieromtrent, dat de Nederlandse Regering nooit of te nimmer het recht zal opgeven die maatregelen te treffen welke nodig zijn om de terreur te breken.

Of de nu door de Nederlandse troepen bezette gebieden weer aan de Republiek teruggegeven zullen worden, ligt aan de bevolking om te beslissen, de regering is niet voornemens hierop enigerlei invloed te doen uitoefenen.

De communistische partij (C.P.N.) heeft nu in de Tweede Kamer een motie ingediend om de Nederlandse Regering ertoe te bewegen een nieuwe overeenkomst op te stellen met de Republiek, maar daar deze voorstellen der Communisten — o.a. loslating van de gemeenschappelijke gendarmerie en terugtrekking van de Nederlandse troepen — indruisten tegen de regeringsplannen, is een bestudering dier voorstellen niet overwogen.

Met betrekking tot prof. Romme's opmerkingen over de Veiligheidsraad, verklaarde de Minister-president nog, dat men van de twee kwaden, de minste had te kiezen. Natuurlijk betreurde de Nederlandse regering de inmenging van de Veiligheidsraad, temeer daar Borneo en Oost-Indonesië niet gehoord zijn en dus het beeld van deze Indonesische quaestie min of meer verwrongen, althans niet van beide zijden belicht is.

Een lichtpuntje is wel dat Van Kleffens gebleven is en dus constructief werk kan blijven verrichten.

VULKAAN IN WERKING.

De vulkaan Goenoeng Gedeh, op de grens van Batavia en Preanger, vertoont weer symptomen van uitbarsting. Een grijze rookkolom van 3 kilometer hoogte stijgt boven uit de top van de berg. Vorige week is er al enige asregen gevallen. De bevolking heeft reeds voorzorgsmaatregelen getroffen, maar de toestand kan niet als verontrustend beschouwd worden.

De Consulaire commissie van Djokjakarta zijn gisteren teruggekeerd en hebben besprekingen gevoerd in Soekarno's verblijf met de repatrieringsautoriteiten.

Bij deze besprekingen, welke drie uren duurde, waren aanwezig een Belgische, een Franse, twee Australische en twee Britse militaire waarnemers. Volgens Reuter is het eerste rapport overhandigd. Er wordt hierbij opgemerkt dat de Verenigde Naties vooral de klemtoon zullen leggen op het nakomen van de order „Staakt het vuren".

Dat deze order slechts papierwaarde bezit, moge blijken uit een door de Nederlandse Regering uitgegeven communiqué, dat meldt, dat in de sector van Gardet Tasikmalaja Nederlandse patrouilles in botsing zijn gekomen met benden, die de Nederlanders vanuit hinderlagen beschoten en sabotage pleegden. Een georganiseerde terroristenaanval op een krachtcentrale bij Poerwokerto in Midden Java kon worden afgeslagen, de verliezen aan Nederlandse zijde bedroegen 3 gesneuvelden en 19 gewonden.

CREDIET MOGELIJK.

De President van Oost-Indonesië Soekawati is gisterenavond weer te Batavia van een Amerikaans Europese reis teruggekeerd. Tijdens de zitting van de bestuursraad van West-Borneo is de crediet verstrekking definitief geregeld. Hiermede wordt de mogelijkheid geschapen dat de bevolking credieten opneemt bij de Algemene Volkscredietbank tegen grond als onderpand.

BEURSERICHTEN. AMSTERDAM.

Conversielening 99⅜. Koninklijke 442¾. Unilever 297. Philips 378. Aku 12¼. Ned. Scheepvaartunie 185⅛. H.V.A. 224¼. Delimy. 150⅛. Amsterdam Rubber 193⅛.

Over het algemeen toonde de Beurs weinig belangstelling, weinig verkoop en onwillige kopers.

HET WERK BEEINDIGD.

De hoofdtaak van de consulaire commissie te Batavia is thans beëindigd. Het rapport is zeer lang en zal per luchtpost naar de Veiligheidsraad gezonden worden. Een gedeelte van het rapport is reeds klaar, doch de taak van de commissie is thans het rapport in eindredactie op te stellen. Het zal waarschijnlijk deze week gereed komen.

Vda. Smits y familia Aarsen

ta participa na tur nan conocir y amigonan cu ta duel nan cu nan no por ricibi bishita di condolencia

Cur: 29 - 9 - '47

Algemene Dankbetuiging.

Langs dezen weg betuigen wij onzen hartgrondigen dank aan allen die op een of andere wijze hun belangstelling hebben getoond bij de ziekte en overlijden van onzen geliefden

COR

Geen rouwbeklag

Wed. Smits en familie

Cur. 29 - 9 - '47

Singapore blijft het voornaamste Britse steunpunt in Azie

Wat Carthago was voor de oude Phoeniciërs, is Singapore voor de Britten. Zeker is het op het ogenblik de belangrijkste handelsfactorij in Oost-Azië en bovendien het enige vaste steunpunt voor de Britse macht in dit deel van de wereld, minder om zijn militaire waarde — de vernietigende slagen in het begin van de oorlog in de Stille Oceaan door de Jappen toegebracht aan de haven en de daar voor anker liggende Britse slagvloot hebben de betrekkelijke zwakte van een dergelijk eenzaam steunpunt wel bewezen en bovendien is er de dreiging der atoombom — dan wel omdat Engeland hier minder dan in andere delen van het Aziatisch imperium heeft rekening te houden met nationalistische sromingen en ondanks moeilijkheden van andere aard in staat is een door het moederland geïnspireerde politiek te voeren, die rekening kan houden met de algemene belangen van het Empire.

Sneller dan welk deel van Azië ook heeft Singapore zich hersteld van de slagen van de oorlog. Nauwelijks zijn er in de stad nog sporen van te vinden en alleen in de havens is hier en daar nog bomschade waarneembaar. In hoog tempo wordt er aan de wederopbouw gewerkt. Verschillende grote regeringsgebouwen zijn reeds gereed gekomen, doch ook de zakenwereld heeft grote plannen, waarvan reeds een gedeelte in uitvoering is en waarvan het geheel na zijn voltooiïng de stad het beeld zal geven van een tweede Manhattan. De vroeger reeds prachtige straten worden op het ogenblik grondig hersteld en alles wordt gedaan om het verkeersmateriaal tot een hoog peil op te voeren, aldus de Tijd.

Nog altijd is de voorspoed van Singapore afhankelijk van de twee belangrijkste stapelproducten van Malakka: rubber en tin. Sneller dan men verwacht had, is de rubberindustrie na de verwaarlozing door de Jappen weer op krachten gekomen. De gemiddelde maandelijkse export van het laatste halfjaar gaat belangrijk uit boven het hoogste gemiddelde van het top-jaar 1941. Men acht de wereld-rubberprijs echter te laag voor een rendabele exploitatie, daar op de eerste plaats de lonen enorm gestegen zijn en wegens de grote kapitaalsinvesteringen, welke nodig waren voor het herstel en de aanplant in de plantages.

De tinproductie heeft echter nog lang niet haar vooroorlogs peil bereikt. Het hoogste maandgemiddelde van dit jaar bedroeg nauwelijks een tiende van de vooroorlogse productie en het ziet er niet naar uit, dat een snelle opleving te verwachten is.

De blijvende voorspoed van Malakka is nauw verbonden met de algemene wereldsituatie en met de verhoudingen tussen kapitaal en arbeid in het eigen land. Wat de economische toestand in de wereld betreft, deze blijft vooralsnog onoverzichtelijk, doch op de arbeidsmarkt heeft men in Singapore met zeer reële moeilijkheden te kampen. Sinds de oorlog zijn de sociale verhoudingen in geheel Azië grondig gewijzigd. De arbeiders nemen geen genoegen meer met de vooroorlogse hongerlonen, en waar in die tijd bv. een timmerman anderhalve dollar per dag verdiende zonder voeding, eist deze tien dollar met voeding. Er is op het ogenblik bovendien een groot tekort aan arbeidskrachten, doch de oorspronkelijke plannen voor immigratie heeft men moeten laten vallen ,daar het tekort voor een deel veroorzaakt wordt door een te lage gemiddelde productie en omdat na de wederopbouwperiode zeker niet voldoende arbeidsmogelijkheid voor een belangrijk aantal immigré's aanwezig zou zijn.

Het tekort aan zilveren rijstkorrels veoorzaakt echter meer moeilijkheden dan het tekort aan dollars in dit land, waar voor de oorlog de rijstconsumptie per hoofd het hoogste was ter wereld. Zeker lijdt niemand in Singapore of op Malakka honger en de Chinese en Indische arbeiders leven in elk geval onder gunstiger omstandigheden dan in hun eigen land, maar het rijsttekort wordt door allerlei agitatoren gretig gebruikt om onrust te zaaien en in troebel water te vissen. Evenals overal elders in Azië is ook hier de massa in beroering, doch terwijl elders de strijd zich afspeelt op politiek terrein, blijft deze in Singapore en Malakka met hun zeer heterogene bevolking beperkt tot een strijd om betere bestaansvoorwaarden en, onder Europese invloeden, om meer zeggenschap in de leiding der ondernemingen.

Vooral de communistische partij tracht uit de situatie voordeel te trekken en de arbeidersmassa onder contrôle te krijgen door middel van de Singapore Federation of Trade Unions, die met de bekende methodes haar wil tracht op te leggen aan de andere arbeiders-organisaties. Haar leden moet zij echter, ofschoon zij een manifestatie van inter-Aziatische solidariteit wil zijn en verschillende Indiërs en Maleiers in de topleiding heeft opgenomen, nog steeds voor het grootste deel zoeken onder de Chinezen.

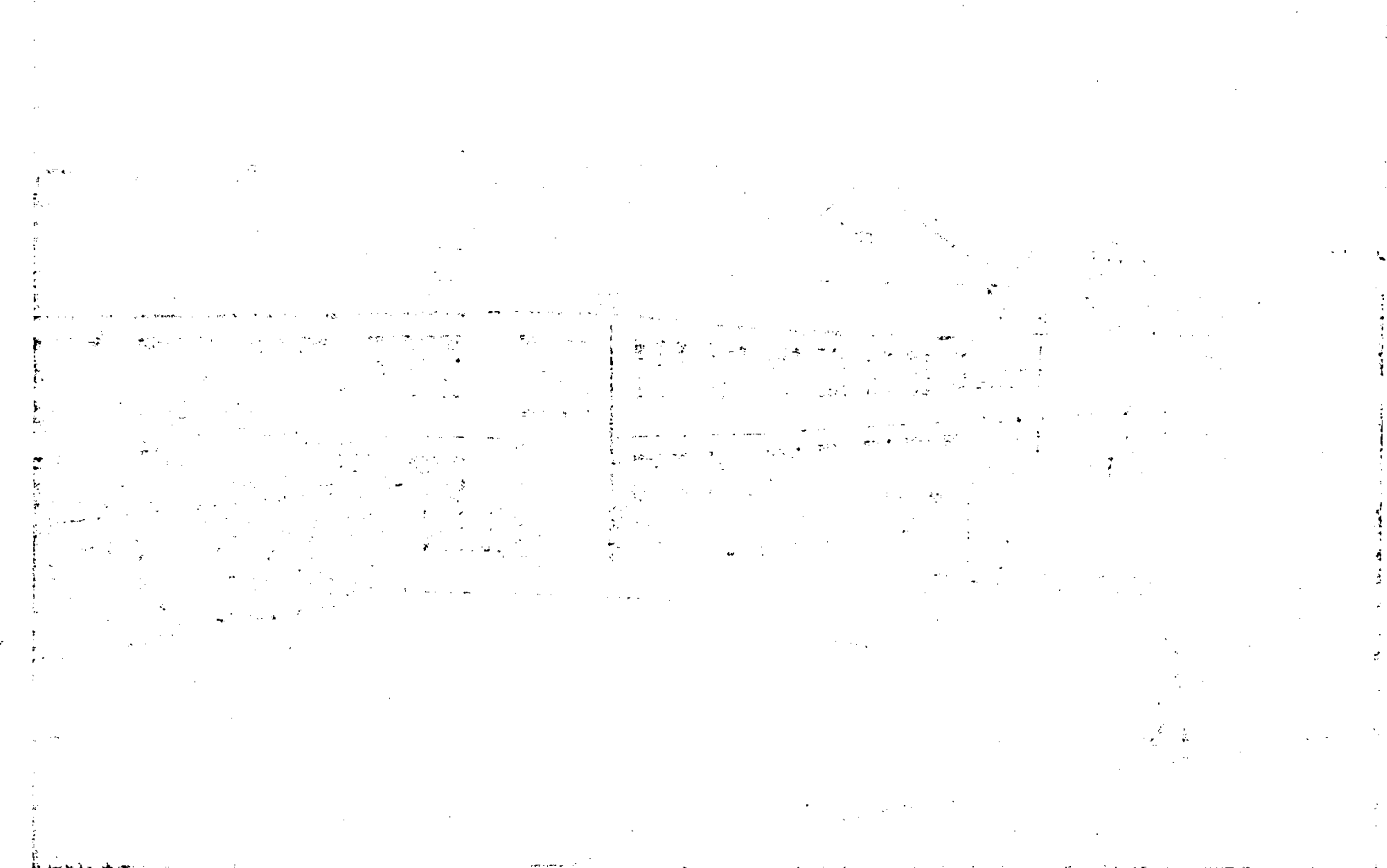
Ook tracht zij kunstmatig een onafhankelijkheidsbeweging te kweken door financiële steun aan de Maleise nationalistische partij, die aansluiting van Malakka wenst bij de Verenigde Staten van Indonesië. Meer dan iets anders heeft dit de verhouding tussen het gouvernement en de vakverenigingen vertroebeld. De regering staat niet afwijzend tegenover de vakverenigingen, doch zij kan geen beweging dulden, die naast haar sociale doeleinden duidelijk die omverwerping van het huidige bestuur voorstaat.

Door verbetering der sociale toestanden en door vergroting van de inheemse invloed op het bestuur tracht zij de voornaamste grieven weg te nemen en de oproerkraaiers de argumenten uit handen te slaan.

Een van deze maatregelen is bv. het onlangs door het Britse ministerie van Koloniën bekend gemaakte besluit, dat in de toekomst naast de 13 door de gouverneur aan te wijzen leden van de wetgevende raad 9 gekozen leden hierin zitting zullen hebben. Verontrustend is op het ogenblik bovendien het feit, dat in geheel Malakka een zekere vijandigheid is waar te nemen ten opzichte van de stad Singapore, die men in sommige delen van het schiereiland als vijandig gebied schijnt te beschouwen. Men dringt er in loyale kringen dan ook op aan, dat meer spoed betracht zal worden bij de opstelling van het Statuut voor de Maleise Unie, waarin volgens hen voor Singapore een biezondere plaats moet worden ingeruimd.

Doch ook de onrustige situatie in geheel Oost-Azië eist, dat er spoedig een vaste staatkundige regeling komt, niet alleen voor Malakka, doch ook voor de andere delen van het Britse imperium in dit deel van Azië, niet op de laatste plaats voor Noord-West-Borneo. Zonder dat is het niet mogelijk, dat er een sterk geheel van Britse gebieden in Zuid-Oost-Azië ontstaat, dat op voet van gelijkheid en vertrouwenwekkend zijn rol kan spelen in dit deel van de wereld.

PASTORIE E N FRATERSSHOLEN TE PIETERMAAI.

Van her en der

DE ZOETE STALIN.

Het is een vaststaand feit, dat het communistisch totalitarisme het denken en schrijven van de Russische massa beïnvloedt. In dit schrijven vooral liggen ongekende terreinen braak om de cultuur van Stalin te verheerlijken. In elke overdrijving ligt een zweem van waarheid, aldus hebben de dichters ongetwijfeld gedacht en zij gaan ijverig voort Stalin te bezingen als „Den Groote" en „Den verheven Leider".

Ut deze Russische soort lof der zotheid springt duidelijk naar voren dat een der meest kenmerkende eigenschappen der Sovjetdichtkunst is, dat zij zich vooral bezig houdt met de figuur van de leider. Voor de moderne artist is het begrip „de Leider" de ideële verwezenlijking van het philosophische begrip van het volk.

Een typisch voorbeeld van deze en andere Russische poëzie is het navolgend gedicht van een dichter, wiens naam klaarblijkelijk niet genoemd kan worden.

Ik zou Hem (Stalin) hebben vergeleken met een witte berg — maar de berg heeft een top.

Ik zou Hem vergeleken hebben met de diepten der zee — maar de zee heeft een bodem.

Ik zou Hem vergeleken hebben mt de schijnende maan — doch de maan schijnt te middernacht en niet in de middag.

Selvinski, een letterkundig criticus zegt hierover dat de dichter van deze schone regelen iets heeft wat wij allen missen, nl....... Stalins zoetheid.

Dit soort lyriek werd ook gretig verspreid van Stalins buurman-dictator, die ook als een soort „Ueber mensch" bezongen werd. De geschiedenis is meestal consequent.

Wat ons betreft houden wij het op een maansverduistering en wat Stalins zoetheid betreft, wij zijn benieuwd het oordeel van generaal Marshall en Bevin daarover eens te vernemen.

DE U.N.O. EN DE ZIJDEN HOED.

Volgens de A.F.P. is de grote „goochelaarsprijs" toegekend aan een Nederlander, nl. de heer A. M. Niberco. Deze mededeling werd gedaan tijdens de laatste bijeenkomst van het Internationaal goochelaarscongres te Parijs. Zou het geen aanbeveling verdienen hem af te vaardigen naar de U.N.O., wellicht zou hij daar meer succes hebben dan de geachte afgevaardigden. De requisieten zijn nogal eenvoudig, een hoge zijden hoed, een toverwoord en elk gewenst vredesverdrag dwarrelt uit voornoemde hoed.

ONGEWENSTE INTERVENTIE IN PENDSJAAB.

De Regering van Pakistan heeft Groot-Brittannië en de Dominions om interventie gevraagd in de ongeregeldheden in Pendsjaab. De India-regering heeft hierop fel geageerd en Ghandi wees er op dat het geschil van zuiver binnenlandse aard was en dat Indië en Pakistan onderling dit geschil moeten regelen. Indien onverhoopt dit conflict niet op andere wijze, d.w.z. zonder inmenging van het Britse Rijk en de Dominions wordt opgelost, dan blijft er slechts een andere oplossing over, n.l. het geschil met de wapenen te beslechten.

TERREUR WOEDT IN PALESTINA.

Ook in Palestina blijft het nog steeds onrustig. Hoewel de laatste tijd weinig of geen daden van terreur gemeld werden, bereikte ons hedenmorgen het bericht dat het politie-bureau te Haifa door Joodse verzetslieden opgeblazen is, waarbij 7 Britse en Arabische politieagenten en een Syriër om het leven kwamen. Voorts vielen er nog 54 gewonden te betreuren.

Uit onderzoekingen is gebleken dat de terroristen een vat met explosieve stoffen gebruikt hebben. Vier Joden zijn daarbij gearresteerd.

Ook in Engeland moest de Britse politie ingrijpen tijdens een bijeenkomst van de z.g. Pro-Fascistische Liga van Oudgedienden. De politie dreef een menigte van ongeveer 2000 personen uiteen; twee personen werden daarbij gearresteerd. Hun politieke leider. Jeffrey Ham werd door zijn lijfwacht naar de auto gebracht, terwijl de menigte „Heil Ham" riep.

Ham was gedurende de laatste wereldoorlog op grond van veiligheidsoverwegingen geïnterneerd. Het moet bij de talrijke Londenaars wel eigenaardige reminiscenties hebben opgewekt de leden van de Liga in zwarte hemden en dassen te zien marcheren, daarbij de fascistengroet brengend.

EERSTE VOLKSTELLING.

Van Alaska tot Vuurland in 1950 alle blanken, Indianen, Eskimo's, Mulatten en Mestiezen formulieren moeten invullen met alle gegevens omtrent de persoonlijke staat. Dit zal de eerste volkstelling zijn in 22 Amerikaanse landen.

SUIKERMOEILIJKHEDEN IN VERDUN.

Het Franse nieuwsagentschap meldde uit Verdun, dat een convooi bestaande uit legerauto's, geladen met 400 ton suiker, bestemd voor de Franse zone in Duitsland, deze morgen de stad verliet na nieuwe schermutselingen tussen politie en burgers, die trachtten de verzending tegen te gaan. Gisteren reeds werden zes politie-agenten en een burger gewond, toen demonstranten straatbarricaden opwierpen in een poging het vertrek te beletten van de 42 auto's. De partijgangers van Ramadier beweren, dat deze moeilijkheden veroorzaakt worden door de communisten. Zondag een week geleden begonnen reeds de straatgevechten toen de menigte ook een suikertransport wilde beletten. De suiker kwam uit de Verenigde Staten en werd in Frankrijk geraffineerd. De demonstranten houden echter vol dat het Franse suiker is en verzetten zich tegen verdeling in Duitsland.

COMPLOT VERIJDELD.

Cubaanse legerautoriteiten zeiden, dat een expeditie strijdmacht van 1500 man, die president Trujillo van Santo Domingo af willen zetten, onschadelijk werd gemaakt. Kolonel Oscar Diaz, de voornaamste onderzoeker in deze quaestie, zeide, dat sommige samenzweerders, nadat hun p'an om de Dominicaanse Republiek te invaderen mislukte, begonnen samen te zweren tegen de Cubaanse regering.

De Cubaanse Senaat begon toen ogenblikkelijk met een onderzoek. Vele documenten werden reeds aan het hoogste Gerechtshof afgegeven.

Diaz zeide, dat 360 leden van de expeditie gevonden werden aan de Guinchosbaai bij een zandgroeve 480 kilometer ten Oosten van Havana. Zij waren ongekleed, ongewapend en zonder voedsel en water. Ook vond men elf bommenwerpers. De mannen werden opgesloten in het Colombia-kamp.

ONGEZONDE BETREKKING

De gemiddelde levensduur van de Amerikaan is de laatste jaren toegenomen. In tegenstelling hiermee is de gemiddelde levensduur van Amerikaanse presidenten gehalveerd, ten gevolge van de enorme verzwaring van werkzaamheden, die door geneesheren „man-killing" wordt genoemd.

Thans wordt in een wet overwogen, om de presidenten na hun aftreden een pensioen toe te kennen. Er is slechts één gewezen president in leven: Herbert Hoover, voorganger van Roosevelt. Het nieuwe wetsontwerp kent de afgetreden presidenten een pensioen toe van twee derden van hun salaris als president.

VLIEGVELD IN ALASKA.

De Verenigde Staten zijn van plan hun linker flank beter te beschermen dan tot nu toe het geval is geweest. In Alaska zal een reusachtig vliegveld verrijzen, waaraan een bedrag van meer dan acht millioen dollar wordt besteed. B 29's en de veel grotere en zwaardere B 36's en B 50's zullen van dit vliegveld kunnen opstijgen in grote groepen. Het veld is ver genoeg het binnenland in om het de bescherming van gevechtsvliegtuigen tijdig te kunnen geven in geval van een aanval over zee.

PANAM BREIDT UIT.

De Panamerican maakte bekend, dat het 11 October begint met een 24-urige interamerikaanse expressdienst tussen de Verenigde Staten en Argentinië. De dienst zal van Miami uitgaan en zal verbonden worden met Washington en New York door de Castera en National luchtlijnen. De Panamerican onthulde, dat het DC-6 vliegtuigen kocht voor een bedrag van vijf millioen dollars. De dienst, die onlangs door de burgerlijke autoriteiten werd goedgekeurd zal over de Panagra route lopen langs de Westkust van Zuid-Amerika! De vliegtuigen zullen landen te Balboa, Lima, Santiago en Buenos Aires.

TER DOOD VEROORDEELD.

Gisteren werd te Tirana bekend gemaakt, dat zestien leden van de bende, die getracht had de regering van Albanië te overrompelen, door het Hoge Gerechtshof te Tirana ter dood werden veroordeeld. Het bericht meldde, dat er drie opgehangen zullen worden en de resterende dertien dood geschoten. Andere leden van deze bende hadden gevangenisstraffen opgelopen, variërend tussen 20 en 15 jaar.

DE NEDERLANDSE JODEN.

Volgens een overzicht van het Nederlands Rode Kruis verloren op zijn minst 100.000 Nederlandse Joden hun leven in concentratiekampen en crematoria in Duitsland tijdens de oorlog. In 1941 werd het aantal Nederlandse Joden geschat op 140.000 Joden. Meer dan de helft van de teruggekeerde Joden zijn vrouwen. De Nederlandse Joden boven de 50 en onder de 16 zijn bijna geheel verdwenen. 98 Deportatietreinen verlieten Nederland. Van 26 dezer treinen keerde geen Jood meer terug. Op zijn minst 1500 Joden van verschillende nationaliteit stierven iedere vijf dagen in het concentratiekamp van Auschurk alleen in het tijdperk Juni 1942 — Maart 1943. Na deze tijd werden er geen registers meer bijgehouden. Over het algemeen gaf de kampleiding slechts een gefingeerde doodsoorzaak. ...

23 NAZICOMMANDANTEN TER DOOD VEROORDEELD.

Het Geallieerd Gerechtshof te Neurenberg heeft 23 naziecommandanten, die ruim 1.000.000 Joden koelbloedig hebben vermoord, ter dood veroordeeld.

De Noordamerikaanse Officier van Justitie, Benjamin Ferncz, heeft verklaard, dat deze moordenaars, waaronder Ensatz Gruppen, opgehangen dienen te worden, daar zij niets anders waard zijn.

„Gruppen", vervolgt de aanklager, „heeft de Joden vermoord onder de motto: „De wereld moet in angst leven"."

Deze ter dood veroordeelde Nazies werden opgeleid door Heinrich Himmler en Reinhard Hydrich, die in 1941 deze groep moordenaars heeft gevormd om de Wehrmacht te volgen en systematisch de inferieure personen van de Nazie-meester uit te moorden.

WAT JE ALS STER AL NIET MOET KENNEN!

Olivia deHavilland heeft geen kinderen. Nu komt de handigheid met babies gewoonlijk eerst met het moederschap. Maar als je nu filmmoeder bent...... tja, dan moet je 't leren! In de film „To Each His Own" (De Zonde van Jody Norris) moet Olivia leHavilland een kind baden! Teneinde ongelukken te voorkomen, liet regisseur Mitchell Leisen een kraamverpleegster en een levensgrote pop aanrukken. Het kinderbadje werd gehaald en Olivia kreeg, met de pop als lijdend voorwerp, lessen in het baden van babies.

Eerst na alle handgrepen goed geleerd te hebben, kreeg ze de echte baby ter behandeling. Het idee om alle jonge moeders eerst op poppen te laten oefenen, lijkt ons niet alleen voor de film, maar ook voor het dagelijks leven wel gewenst toe! Misshien kan zuigelingen-zorg het eens in overweging nemen!

Journalisten in de Sovjet Unie

De verscheidenheid van de Sovjet-pers is slechts schijn. In werkelijkheid worden de bladen streng en centraal geleid. Tevergeefs zal men in Rusland een Ministerie van propaganda zoeken. Het regeringsapparaat der Sovjets kent een dergelijke instantie niet. Alleen het Ministerie van Buitenlandse Zaken beschikt over een pers-afdeling, onder leiding van de afdeling Voorlichting. Toch bestaat er een straf georganiseerd ministerie van propaganda: de afdeling voor agitatie en propaganda van het centrale comité der partij, die de leidinggevende pers onder de directe contrôle heeft en bij de locale bladen haar sterke invloed uitoefent door middel van de plaatselijke partijsecretarissen. Dagelijks, soms zelfs meermalen per dag, geeft de partij haar geheimen aanwijzingen aan de pers, aldus de Volkskrant.

Dit kan zij des te gemakkelijker doen, daar het Russische persbureau Tass een monopolie bezit voor de berichtgeving uit en naar Rusland. Dit persbureau staat onder de directe leiding van de Minister-president. Tass kan dus niet alleen voorschrijven, welke berichten beslist moeten worden opgenomen, maar ook op welke wijze zij moeten worden gepubliceerd. Elke republiek beschikt wel is waar nog over een eigen persbureau voor plaatselijke berichtgeving, hoofdzakelijk van economische aard, maar ook deze bureau's zijn aan de leiding van Tass onderworpen.

Het spreekt vanzelf, dat de hoofdredacteuren van kranten en tijdschriften, op zeer weinig uitzonderingen na bij de plaatselijke pers, uitgezochte leden van de communistische partij zijn. De vaste staf van beroepsjournalisten ontvangt een bijzondere opleiding, hetzij aan de communistische universiteiten, hetzij aan de speciale hogeschool voor journalistiek, zoals Moskou er een bezit. Tot deze hogescholen worden bij voorkeur en bijna uitsluitend leden der communistische partij toegelaten. Zeer loyale communisten, die geen lid van de partij zijn, en vooral schrijvers, zoals Ilja Ehrenburg, kunnen als losse medewerkers publiceren.

Een bijzondere eigenaardigheid der Russische pers is, dat zij om haar propagandistische invloed te versterken, er een groot aantal halfambtelijke correspondenten op nahoudt. Deze „arbeidercorrespondenten" —de „Rabkory" — zijn arbeiders en employee's, die de dagbladen voortdurend berichten verschaffen uit de eigen levenskring, over hun kantoor of bedrijf. De redacties geven deze inlichtingen vaak door aan overheidsinstanties; slechts een deel er van dient voor publicatie. De vakbladen beschikken over een dergelijke organisatie van correspondenten: de „selkory" of „dorpscorrespondenten" voor de agrarische pers en de „wojenkory" voor de militaire pers. Al deze correspondenten, die telkens om een bepaald blad zijn gegroepeerd en die de berichtgeving naast hun eigenlijk beroep verzorgen, komen van tijd tot tijd op scholingsdagen bijeen.

De taak van de dagbladcorrespondenten in de Sovjet-Unie beperkt zich over het algemeen niet tot berichtgeving over het algemeen niet tot berichtgeving over hetgeen in hun rayon voorvalt. De Sovjetpers oefent ook nog een soort politie-contrôle uit. Klachten die haar via haar correspondenten bereiken, geeft zij door aan de betrokken autoriteiten. Soms ook publiceert zij een van die klachten, hetgeen dan voor de verantwoordelijke instanties een aanleiding is om nieuwe maatregelen te nemen.

Censuur.

Bij een dergelijke straffe organisatie en scherp toezicht op de pers door het partijapparaat, gepaard gaand met een zorgvuldige schifting der redacteuren door het centrale comité der partij schijnt een censuur overbodig. Maar in Rusland worden deze veiligheidsmaatregelen niet voldoende geacht. Alle bladen zijn aan een meervoudige censuur onderworpen. Ieder blad bezit een afdeling voor politieke contrôle, die niet afhankelijk is van de redactie. Bovendien bestaat er nog een officiële censuur, die de inhoud van het blad, vóór het ter perse gaan controleert.

Maar ondanks de aanwijzingen van hogerhand, ondanks de communistische leiding der bladen en de meervoudige censuur blijft de redacteur en de schrijver van een artikel of een kort bericht verantwoordelijk. Het is reeds dikwijls voorgekomen, dat een redacteur of schrijver ter verantwoording werd geroepen en zwaar gestraft voor een artikel, dat alle contrôle-instanties was gepasseerd. De aanwijzingen van het centrale comité der partij schrijven wel is waar voor wat, waar en hoe er gedrukt moet worden, geven wèl de algemene tendenz aan, terwijl ook den censuur auwkeurige aanwijzingen ontvangt, wat zij moet tegenhouden, maar bij grote artikelen blijft de schrijver binnen deze beperkingen theoretisch vrij, d.w.z. hij moet zelf weten, wat hij zal schrijven en wat niet. Het is voorgekomen, dat in een hoofdartikel onder de meest zorgvuldige camouflage oppositie aan de dag trad. Een medewerker van de persafdeling van het ministerie van Binnenlandse Zaken, Wironof, die onder pseudoniem ook als journalist werkzaam was, nam na de arrestatie van Karl Radeks, die op het gebied van buitenlandse politiek gold voor de belangrijkse publicist van de Sovjet-Unie, diens werk over. Zo verscheen er op zekere dag een uitvoerig artikel van Mironof, onder het pseudoniem N. Kornew, over de Franse democratie. Wanneer men het artikel eigenlijk een verheerlijking was van de burgerlijke democratie en tegelijk een polemiek tegen het Sovjet-regiem. Wironof werd kort daarop gearresteerd. In de eerste plaats, omdat hij relaties onderhield met de oppositie; zijn artikel vormde slechts een onderdeel van de aanklacht. Zo verging het ook de eertijds in de Sovjet-Unie bekende publicist Michael Koltzof.

Hij schreef in de Pravda geestige, critische en agressieve artikelen. Onverwacht verscheen er een artikel van zijn hand, dat algemeen opzien verwekte. Het was na een groot sabotage-proces, dat algemeen beschouwd werd als een propaganda-vertoning. In zijn artikel schreef Koltzof, dat er in de fabriek waar de sabotage was gepleegd, ook na het proces eigenlijk niets was veranderd. Tussen de regels door kon men lezen, dat het hele sabotageproces dus slechts een stukje regie was. Ook Koltzof werd gearresteerd en gedeporteerd. Maar ook bij hem werd als eigenlijke reden van zijn verbanning niet zijn artikel genoemd, maar zijn persoonlijk contact met de leden der oppositie.

Over het algemeen lopen de journalisten natuurlijk minder risico dan romansschrijvers. Want deze laatsten krijgen veel vagere aanwijzingen. Het levensgebied, waarop hun roman zich voornamelijk moet bewegen, wordt hun opgegeven. Ook vernemen zij door middel van hun organisaties, welke wensen er bestaan omtrent het thema van hun werk, maar de directe beïnvloeding is veel zwakker. Ze moeten zelf de loop der politieke ontwikkeling zien en juist dát schrijven, wat het regiem aangenaam is. Talloze acteurs zijn in de loop van 30 jaren Sovjet-regering van het toneel verdwenen. De een, omdat de inhoud van zijn literair product op een gegeven ogenblik niet meer paste in de politiek van het regiem, een ander verdween om zijn stijl, die de partijcentrale niet kon behagen, een derde om zijn voorstelling van zaken, een vierde om redenen van zedelijkheid. Maar het lot van literatoren in de Sovjet-Unie is een geschiedenis apart.

De pers in de Sovjet-Unie wordt steeds meer tot een centraal geleid, bijna mechanisch apparaat in handen van de regering en de achter haar staande partij. Dit heeft ten gevolge dat de technische vervolmaking van de pers parallel gaat met een steeds toenemende vervlakking en eentonigheid. Een dergelijke pers kan slechts haar bestaan handhaven, doordat zij ten slotte een monopolie bezit.

De strijd om het Godsdienstonderwijs in Hongarije

Met de ontdekking van de „samenzwering" is in Hongarije in de laatste dagen van het vorig jaar het grote drama begonnen, waarvan het laatste bedrijf nog niet gespeeld is. De tweede acte was de plotseling ontbrande strijd om het godsdienstonderwijs op de scholen. In het voor 65 pct. katholieke Hongarije zou het godsdienstonderwijs facultatief gesteld moeten worden en het merkwaardige daarbij was, dat een katholieke geestelijke, de staatssecretaris in het ministerpresidium. Stephan Balogh, deze actie steunde. Als voigend bedrijf kwam de communistische voor de nationalisatie van de nationale bank en de drie grootste particuliere banken in Hongarije: de Algemene Credietbank, de Pester Hongaarse Commerciële Bank en de Diskonto- en Wisselbank, aldus de Tijd.

De quaestie van de „samenzwering" kunnen wij hier laten rusten, daar zij niet alleen de publieke opinie in Hongarije, maar in de gehele wereld heeft beziggehouden en nog steeds bezig houdt. Minder bekend is echter de tweede acte, handelend over het facultatieve godsdienstonderwijs Zowel door katholieken als protestanten werd tegen het wetsontwerp geprotesteerd.

Staatssecretaris Balogh, bekeerling van Joodse origine, verklaarde uit naam der kleine boeren-partij, dat het facultatieve godsdienstonderwijs de Kerk niet zou schaden en het godsdienstonderwijs niet in gevaar zou brengen. Eerst na de geheurtenissen van de eerste dagen van Juni werd echter bekend gemaakt, dat het initiatief voor deze wet zelfs niet van de communisten of sociaal-democraten kwam, doch van de partij der kleine boeren, waarvan Balogh toen tevens secretaris-generaal was.

Pastoor Balogh wilde daarmee een grote politieke coup uitvoeren. De principeloze en heterogene partij der kleine boeren wilde de aandacht van de linkse partij als te vriendschappelijk tegenover de Kerk en als te reactionair beschouwden. Daarom werd het parool uitgegeven, dat de partij links-democratisch zou spreken, zich zou opwerpen voor het facultatieve godsdienstonderwijs wat de partij de mogelijkheid zou geven met de linkse partijen te onderhandelen en tijd te winnen tot de aftocht der bezettingstroepen. De Kerken, zowel de katholieke als de protestantse, hadden natuurlijk geen idee van deze manoeuvre, daar ook Kardinaal Mindszenty elke omgang met pastoor Balogh meed.

Zoals te verwachten was, moest het Hongaarse volk niets hebben van het facultatief stellen van het godsdienstonderwijs. Er gebeurde nog meer. Niet alleen de burgerlijke lagen van het volk, maar ook de arbeiders zonden deputaties naar Minister-president Nagy om tegen dit lichtzinnige plan te protesteren. Nagy wilde echter geen duidelijk standpunt innemen. Thans weet men waarom: omdat nl. het initiatief van de partij der kleine boeren was uitgegaan.

Door een invloedrijke protestantse kerkelijke instantie werd de gedachte verkondigd, dat indien het tot een compromis tussen Kerk en Staat zou kunnen komen, dit aldus zou moeten luiden: „Het godsdienstonderwijs is verplicht; indien echter beide ouders het godsdienstonderwijs voor hun kind niet wensen, hebben zij het recht hun kind door een schriftelijke verklaring te laten vrijstellen". De linkse partijen lieten daarop dan ook het oorspronkelijke plan schieten.

De linkse partijen weten, dat zij met twee zeer belangrijke factoren steeds rekening te houden hebben, omdat deze ook tijdens de commune van Bela Kun een doorslaggevende rol speelden: nl. met de katholieke bevolking en met de boeren. Niet uit liefde voor de partij der kleine boeren, maar omwille van de boerenbevolking wordt thans ook nog de coalitie in stand gehouden. Zowel de communisten als de sociaal-democraten zijn er zich van bewust dat zij ook bij de komende verkiezingen niet kunnen rekenen op de stemmen van de boeren, doch ten hoogste op stemmen uit de geproletariseerde en naar amtbten dingende burgerstand.

Zeer opmerkenswaard is, dat er op het ogenblik een massatoeloop naar de katholieke scholen plaats vindt, zoals men die tot nu toe niet kende. Ook hier zijn het niet de burgerlijke families, doch voor het grootste deel de ouders uit arbeiderskringen, die hun kinderen op door onderwijsorden bestuurde scholen willen laten opvoeden. Door gebrek aan middelen zijn deze scholen echter niet in staat de enorme toeloop te verwerken.

Niet tengevolge van de te verwachten facultatief stelling van het godsdienstonderwijs wenden zich de ouders tot de katholieke onderwijsinstellingen, maar als gevolg van de bolsjewistische methoden, die erop gericht zijn het onderwijs in dienst te stellen van de partijbelangen, en omdat de katholieke scholen de enigste zijn waar het onderwijs op Europees niveau staat.

De derde acte vormde de aan het communistische driejarenplan verbonden nationalisatie van de banken. Zowel tegen de nationalisatie als tegen het driejarenplan kantte zich de partij van de kleine boeren en ook hier was Balogh de woordvoerder.

De Katholieke Kerk in Hongarije staat los zowel van rechts als van links. Haar gaat alleen het lot van het volk ter harte. Zij heeft niets tegen het driejarenplan voorzover dit ten doel heeft een einde te maken aan de ellende. Zij ondersteunt elke opbouwende arbeid. Zij heeft ook niets tegen de nationalisatie van de banken.

Nadat het grootgrondbezit geliquideerd was, bestond er in Hongarije nog slechts een soort „kapitalisten": dat der bank- en de industriebaronnen, . waartoe echter geen christelijke Hongaren behoorden. De partij der kleine boeren was dan ook niet het toevluchtsoord voor reactionairen, maar voor de vertegenwoordigers van de belangen der banken en haar industriële ondernemingen. De leiders van deze „financiële reactionnairen" hebben reeds vele maanden geleden hun heil gezocht in de vlucht en zijn voor het grootste gedeelte naar Zwitserland in ballingschap.

In Hongarije speelt zich dus een vreemde strijd af. Aan de ene kant staan de communistische en sociaal-democratische leiders, die voor het grootste deel Joden zijn en aan de andere kant de industriëlen, bankdirecteuren en kapitalisten, die eveneens en zonder uitzondering Joden zijn. Zowel de ene als de andere zijde heeft christelijke volgelingen. De rijken hadden hun vertegenwoordigers bij de partij der kleine boeren.

De gehele Hongaarse „samenzwering" heeft dus slechts een vals etiket gehad, doch deze zijde van de Hongaarse medaille is voor het buitenland onbekend gebleven.

Op Parera staan er huizen

Een ieder is op de hoogte van de woningnood op Curaçao. Wat ook eenieder duidelijk is, is dat de huizen, die de mensen met geld momenteel bouwen, een huurwaarde hebben van boven de 50 gulden, soms wel ƒ 125.— en als er wat luxe bijkomt, dan haalt de huur gemakkelijk de 200 gulden.

Vreemdelingen immigreren in Curaçao met een snelheid, waar de Curaçaoënaars hun hart voor vast houden; bang dat zij hun woonhuizen moeten verlaten om deze immigranten onderdak te verschaffen.

Er zijn huiseigenaars die de „arme huurders" hun huis uitzetten onder voorwendsel dat zij het huis moeten opknappen; maar de bedoeling van deze eigenaars is niet om het huis op te knappen „pro deo" voor de huurder, doch om dan een reden te hebben de huurprijs met een formidabele sprong omhoog te gooien, zodat de „arme huurder" het niet meer betalen kan.

Het gouvernement van Curaçao bouwt momenteel huizen, doch doet dit met de bekende „snelheid", dat beneden de snelheid der stijging van de woningnood op Curaçao blijft.

Maar het ergste is nog, wat wij dezer dagen te horen kregen, en waartegen wij heftig protesteren, mits het op waarheid berust.

...Het gouvernement van Curaçao heeft enkele barakken der Amerikanen en van de Ned. Koninklijke Marine, welke barakken op Parera staan en sinds het einde van de oorlog verwaarloosd zijn achtergelaten, opgekocht. Zeer veel geld heeft het gouvernement van Curaçao besteed aan de verbouwing van deze barakken; en inderdaad is het een vooruitgang voor ons eiland. Curaçao heeft er op Parera een Passangrahan en verschillende woonhuizen bijgekregen.

Er zijn verschillende gouvernements ambtenaren met een lage bezoldiging die de hoop koesteren, in aanmerking te zullen komen voor één dezer omgebouwde barakken, terwijl eenieder van **mening is dat de Passangrahan** bestemd zal zijn voor gouvernements hoofdambtenaren die bij hun aankomst op Curaçao niet direct over een woonhuis beschikken. Dezen zullen zolang aldaar kunnen vertoeven, totdat zij hun eigen woonhuis krijgen.

Het resultaat is, zo men ons dezer dagen mededeelde, dat eenieder zich vergist heeft, daar zowel de, in woonhuizen omgebouwde barakken, als de Pasangrahan uitsluitend, bestemd zijn voor gouvernements Hoofdambtenaren, en dokters, advocaten en andere hooggeplaatste persoonlijkheden, die allen een salaris hebben tussen de 14 en 20 duizend gulden per jaar.

De huizen op Parera zijn nu aan deze mensen, verhuurd tegen de voor hen bespottelijke prijs van slechts ƒ 50.— per maand. Deze huurders nu, die op enkelen na, bijna allemaal reeds over een eigen woonhuis beschikken, verhuren hun oud perceel voor ƒ 100.— per maand en houden zodoende ƒ 50.— maandelijks over om te sparen. Dit is zaken doen op gouvernementskosten.

Wat men hiermede nu bereikt heeft, is dat de goedbetaalde hoofdambtenaren er een extra verdiensten hebben bij gekregen en de „arme drommels" zich blauw moeten betalen, willen zij hun gezin in een fatsoenlijk huis vestigen.

Dit is volgens ons een zeer onredelijke handeling en mocht het waar zijn, dan gevoelen wij ons verplicht hiertegen heftig protest aan te tekenen. Waar blijven de sociale wetten, vragen wij ons af, of is misschien het motto van het gouvernement van Curaçao: „Helpt de gegoeden en verwaarloost de armzaligen". Het is triestig en een grote schande voor ons Gebiedsdeel.

Wij vestigen hierbij de aandacht van Z.E. de Gouverneur op deze toestand en verzoeken hem een onderzoek in te stellen en dan een onderzoek door een commissie van leden die geen voordeel hebben van deze toestand, anders zal het nutteloos zijn.

Deze huizen zijn gekocht en verbouwd met geld, dat door alle belasting betalers is opgebracht, en het zijn deze mensen die ook het eerst in aanmerking moeten komen voor het huren van deze woningen.

[Ontleend aan 'La Union'.]

NIEUWS IN HET KORT.

— Een Chinese vrouw in de provincie Hopei schonk het leven aan een achtling. Het waren allen jongens, waarvan er een is overleden.

— De regering van Afghanistan heeft de Indonesische republiek de facto erkend.

— Tussen Nederland en de Sovjet-Unie is een overeenkomst gesloten voor levering kali uit Rusland. Het betreft hier 40.000 ton.